

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0181

Dopad provádění směrnice 2014/89/EU o územním plánování námořních prostor na rybolov ve vybraných rybolovných oblastech a mořských pánvích

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. května 2026 o dopadu provádění směrnice 2014/89/EU o územním plánování námořních prostor na rybolov ve vybraných rybolovných oblastech a mořských pánvích (2024/2126(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU ze dne 23. července 2014, kterou se stanoví rámec pro územní plánování námořních prostor¹ (směrnice o územním plánování námořních prostor),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí)²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES³ (nařízení o společné rybářské politice),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU)

¹ Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 135, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj>.

² Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj>.

³ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj>.

2017/1004⁴,

- s ohledem na směrnici Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin⁵ (směrnice o ochraně přírodních stanovišť),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků⁶ (směrnice o ochraně ptáků),
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 3. května 2022 o pokroku dosaženém při provádění směrnice 2014/89/EU, kterou se stanoví rámec pro územní plánování námořních prostor (COM(2022)0185),
- s ohledem na právní předpisy EU o kvalitě vody a kontrole znečištění (rámcová směrnice o vodě⁷, směrnice 2008/105/ES⁸, směrnice (EU) 2024/3019⁹, směrnice Rady 91/676/EHS¹⁰, směrnice 2005/35/ES¹¹

⁴ Úř. věst. L 247, 13.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj>.

⁵ Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>.

⁶ Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>.

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/105/ES ze dne 16. prosince 2008 o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky, změně a následném zrušení směrnic Rady 82/176/EHS, 83/513/EHS, 84/156/EHS, 84/491/EHS a 86/280/EHS a změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES (Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 84, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj>).

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3019 ze dne 27. listopadu 2024 o čištění městských odpadních vod (Úř. věst. L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj>).

¹⁰ Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>).

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/35/ES ze dne 7. září 2005 o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání (Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2005/35/oj>).

a nařízení (ES) č. 1907/2006¹²),

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvané „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života“ (COM(2020)0380) a na usnesení Parlamentu ze dne 9. června 2021 na toto téma¹³,
- s ohledem na kodex chování pro odpovědný rybolov Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) z roku 1995, a zejména na článek 10 tohoto kodexu,
- s ohledem na dobrovolné pokyny pro zajištění udržitelného drobného rybolovu v kontextu potravinového zabezpečení a vymýcení chudoby, které vydala organizace FAO,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. června 2025 nazvané „Evropský pakt pro oceány“ (COM(2025)0281),
- s ohledem na své usnesení ze dne 7. července 2021 o dopadu mořských větrných parků a ostatních systémů výroby energie z obnovitelných zdrojů na odvětví rybolovu¹⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. října 2022 nazvané „Impulz pro oceán: posílení správy oceánů a biologické rozmanitosti“¹⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. května 2023 o společném řízení rybolovu v EU a příspěvku odvětví rybolovu k provádění opatření v oblasti řízení¹⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 18. ledna 2024 o stavu provádění společné rybářské politiky a budoucích perspektivách¹⁷,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. května 2021 nazvané „Strategické zásady pro udržitelnější a konkurenceschopnější

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

¹³ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. června 2021 o strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: navrácení přírody do našeho života (Úř. věst. C 67, 8.2.2022, s. 25).

¹⁴ Úř. věst. C 99, 1.3.2022, s. 88.

¹⁵ Úř. věst. C 132, 14.4.2023, s. 106.

¹⁶ Úř. věst. C, C/2023/1060, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1060/oj>.

¹⁷ Úř. věst. C, C/2024/5734, 17.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj>.

akvakulturu v EU na období 2021–2030“ (COM(2021)0236),

- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2025)0003) připojený k dokumentu nazvanému „Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu o posouzení programů opatření členských států aktualizovaných podle článku 17 rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí (2008/56/ES) ze strany Komise“,
 - s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora 25/2023 nazvanou „Politika EU v oblasti akvakultury – Stagnující produkce a nejasné výsledky navzdory navýšení finančních prostředků EU“,
 - s ohledem na publikaci typu „Briefing“ s názvem „Rybolov v územním plánování námořních prostor“, který zveřejnilo generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby v říjnu 2025,
 - s ohledem na studii nazvanou „Provádění směrnice o územním plánování námořních prostor: dopad na rybolov ve vybraných rybolovných oblastech a mořských pánvích“, kterou zveřejnilo generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby v prosinci 2025,
 - s ohledem na celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu z roku 2022,
 - s ohledem na zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) ze září 2019 s názvem „Zvláštní zpráva o oceánech a kryosféře v měnícím se klimatu“,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu a na čl. 1 odst. 1 písm. e) a přílohu 3 rozhodnutí Konference předsedů ze dne 12. prosince 2002 o postupu udělování svolení k vypracování zpráv z vlastního podnětu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A10-0120/2026),
- A. vzhledem k tomu, že zvýšená konkurence v přístupu do námořního prostoru z různých činností a odvětví, jako je rybolov, akvakultura, námořní doprava, lodní doprava, energie z obnovitelných zdrojů na moři, ochrana přírody, zachování mořského kulturního dědictví, pobřežní cestovní ruch, rekreační činnosti, operace těžby a likvidace sedimentů z mořského dna prostřednictvím bagrování, využívání podmořských kabelů a potrubí nebo obrana, vede ke zvýšenému kumulativnímu tlaku na mořské ekosystémy a ke zhoršení konfliktu ohledně využívání námořního prostoru, který je umocněn institucionální a administrativní roztržitostí;
- B. vzhledem k tomu, že rybolov a akvakultura jsou strategickými odvětvími pro bezpečnost a suverenitu EU, zejména pokud jde o potravinové zabezpečení a námořní suverenitu, a přispívají ke konkurenceschopnosti a odolnosti pobřežních komunit; vzhledem

k tomu, že produkty rybolovu EU jsou zdravými místními potravinami, často pocházejícími z místních zdrojů, a nabízejí jeden z nejlepších profilů, pokud jde o nízké emise skleníkových plynů na jednotku jedlých živočišných bílkovin; vzhledem k tomu, že strategická hodnota těchto odvětví by proto měla být v územním plánování námořních prostor náležitě uznána;

- C. vzhledem k tomu, že v roce 2022 se soběstačnost EU v oblasti mořských plodů snížila na 37,5 % a přibližně 80 % mořských plodů spotřebovaných v EU bylo dovezeno, což vytváří strukturální závislost na vnějších zdrojích a oslabuje potravinovou soběstačnost EU; vzhledem k tomu, že rybářské loďstvo EU zároveň zaznamenalo v posledním desetiletí výrazné snížení a je nyní o více než 13 % menší než v roce 2014; vzhledem k tomu, že tento pokles spolu s rostoucí konkurencí v oblasti využívání námořního prostoru ohrožuje hospodářskou životaschopnost odvětví rybolovu, generační obměnu a schopnost loďstva přispívat k potravinovému zabezpečení EU; vzhledem k tomu, že zajištění dostatečného, vyváženého a předvídatelného přístupu k námořnímu prostoru má proto zásadní význam pro rozvoj konkurenceschopného rybolovu EU, jak se uvádí v Evropském paktu pro oceány;
- D. vzhledem k tomu, že měnící se geopolitický kontext a rostoucí napětí by mohly vést k většímu vojenskému využívání námořního prostoru; vzhledem k tomu, že územní plánování námořních prostor musí zohledňovat činnosti a operace související s obranou a bezpečností, jako je dohled nad výlučnými ekonomickými zónami, ochrana námořního obchodu, společná vojenská cvičení, boj proti nedovolenému obchodování, odminování, boj proti pirátství a letecký a satelitní dohled, a jejich interakce s hospodářskými činnostmi souvisejícími s mořem a mořským prostředím;
- E. vzhledem k tomu, že Evropský účetní dvůr ve své zvláštní zprávě 22/2023 nazvané „Strategie EU pro obnovitelnou energii na moři“ poukázal na riziko ztráty pracovních míst v odvětví rybolovu; vzhledem k tomu, že ve zprávě bylo poukázáno na nedostatečné vyčíslení klíčových hospodářských dopadů rozvoje energie z obnovitelných zdrojů na moři na rybolov a uvedla, že potenciální negativní důsledky rozvoje energie z obnovitelných zdrojů na moři na odvětví rybolovu by měly být lépe identifikovány a řešeny; vzhledem k tomu, že rovněž konstatovala, že zlepšení rybí populace ve větším měřítku je nejisté, ale bylo zaznamenáno určité zvýšení hustoty ryb v oblastech energie z obnovitelných zdrojů na moři, což naznačuje potenciální přínosy pro rybáře a rybolov;
- F. vzhledem k tomu, že EU si stanovila právně závazný cíl zavést do roku 2030 účinná opatření na obnovu podle jednotlivých oblastí alespoň ve 20 % svých mořských oblastí;
- G. vzhledem k tomu, že se EU zavázala chránit do roku 2030 alespoň

30 % své mořské oblasti;

- H. vzhledem k tomu, že směrnice MSP o územním plánování námořních prostor vytváří společný rámec pro členské státy pro organizaci způsobů využívání jejich mořských vod a jejím cílem je podpořit udržitelný rozvoj a udržitelný růst modré ekonomiky a omezit konflikty mezi odvětvími, aniž by zaváděl nové povinnosti pro jednotlivá odvětví; vzhledem k tomu, že směrnice má tendenci podporovat rozšiřování kapitálově náročných a prostorově výlučných hospodářských činností, což by mohlo marginalizovat tradiční, mobilní a kolektivní využívání moře, zejména rybolov;
- I. vzhledem k tomu, že EU poskytla rámec pro územní plánování námořních prostor, včetně mechanismů přeshraniční spolupráce; vzhledem k tomu, že pobřežní členské státy jsou odpovědné za přijímání plánů podle tohoto rámce, včetně navrhování a určování formátu a obsahu těchto plánů v souladu se svou správní tradicí, a za rozdělování námořního prostoru pro různé činnosti a využití;
- J. vzhledem k tomu, že směrnice o územním plánování námořních prostor přispívá k ochraně životního prostředí podporou udržitelného využívání námořního prostoru a mořských zdrojů a stanoví, že členské státy musí uplatňovat ekosystémový přístup; vzhledem k tomu, že se snaží zajistit účinnou rovnováhu mezi environmentálními, sociálními a hospodářskými cíli, aniž by systematicky podřizovala tradiční činnosti jiným;
- K. vzhledem k tomu, že směrnice o územním plánování námořních prostor úzce souvisí s prováděním dalších právních předpisů EU, jako je rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí, nařízení o společné rybářské politice, směrnice o ochraně přírodních stanovišť a směrnice o ochraně ptáků, rámcová směrnice o vodě; vzhledem k tomu, že je rovněž spojena s právně nezávaznými politickými závazky, jako je celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu;
- L. vzhledem k tomu, že po přijetí směrnice o územním plánování námořních prostor bylo 22 členských států, které mají pobřeží, povinno do roku 2016 jmenovat příslušné orgány a do 31. března 2021 přijmout vnitrostátní územní plány námořních prostor pro své mořské vody; vzhledem k tomu, že osm členských států tuto lhůtu nedodrželo;
- M. vzhledem k tomu, že 20 ze 22 členských států, které mají pobřeží, územní plány námořních prostor již přijalo a mnohé z nich je nyní revidují;
- N. vzhledem k tomu, že při vypracovávání územních plánů námořních prostor musí členské státy zohlednit environmentální, hospodářské, sociální a bezpečnostní aspekty, interakce mezi pevninou a mořem a přeshraniční spolupráci a musí zajistit včasné, trvalé a účinné

zapojení všech příslušných zúčastněných stran, včetně rybářů a sběračů měkkýšů a koryšů a organizací, které je zastupují, a komunit v nejvzdálenějších regionech, a to prostřednictvím přístupu zdola nahoru a v průběhu celého rozhodovacího procesu, přičemž je třeba zajistit, aby toto zapojení bylo vhodné, smysluplné a neomezovalo se pouze na poradní úlohu;

- O. vzhledem k tomu, že úroveň provádění směrnice o územním plánování námořních prostor se v jednotlivých členských státech značně liší, a to v důsledku rozdílů ve správních a řídicích strukturách, které sahají od místních systémů až po systémy více centralizované; vzhledem k tomu, že účinky územního plánování námořních prostor se značně liší v závislosti na dotčených mořských oblastech a územích, přičemž některé pobřežní regiony čelí vyšší koncentraci prostorových omezení a konkurenčního využití, což prohlubuje územní nerovnováhu v rámci EU;
- P. vzhledem k tomu, že členské státy musí koordinovat své plány s ostatními příslušnými členskými státy a spolupracovat s orgány v zemích mimo EU v dotčené mořské oblasti; vzhledem k tomu, že s ohledem na rozdíly mezi různými mořskými oblastmi nebo podoblastmi a pobřežními zónami není univerzální přístup považován za vhodný pro takovou spolupráci;
- Q. vzhledem k tomu, že územní plány námořních prostor se značně liší svou povahou a obsahem, neboť směrnice o územním plánování námořních prostor nestanoví podrobná závazná kritéria pro plány a poskytuje členským státům značnou flexibilitu, pokud jde o provádění a podrobnou koncepci plánů;
- R. vzhledem k tomu, že v oblastech s vysokou koncentrací činností a omezeným námořním prostorem, jako je Lamanšský průliv, Baltské moře a Středozemní moře, je územní plánování námořních prostor naprostou nutností;
- S. vzhledem k tomu, že územní plánování námořních prostor přispívá k územní soudržnosti EU v souladu s článkem 174 Smlouvy o fungování Evropské unie; vzhledem k tomu, že rybolov a akvakultura nejsou pouze hospodářskými činnostmi, ale hrají zásadní sociální úlohu při zajišťování živobytí, zachování zaměstnanosti a zachování sociální a kulturní struktury pobřežních a ostrovních komunit, zejména v okrajových a nejvzdálenějších regionech;
- T. vzhledem k tomu, že odvětví rybolovu a akvakultury čelí několika výzvám, jako je tlak vyplývající ze zhoršujícího se stavu mořských ekosystémů a nerovnoměrného zavádění opatření na ochranu moří a tlak ze strany nově vznikajících odvětví modré ekonomiky, jako je obnovitelná energie na moři;
- U. vzhledem k tomu, že dobře spravované a účinně chráněné sítě

ekologicky propojených chráněných mořských oblastí jsou základním nástrojem pro zachování biologické rozmanitosti moří a mohou přispět k dlouhodobým přínosům prostřednictvím obnovy populací, přelévání do sousedních oblastí a odolnosti pobřežních ekonomik, ale jejich účinnost a společenská přijatelnost závisí na tom, jak jsou koncipovány, řízeny a koordinovány s udržitelnými rybolovnými činnostmi, zejména prostřednictvím diferencovaných přístupů založených na vědeckých údajích a účasti všech zúčastněných stran, včetně rybářů a pobřežních komunit;

- V. vzhledem k tomu, že energie z obnovitelných zdrojů na moři bude udržitelná pouze tehdy, nebude-li mít negativní dopad na životní prostředí a hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zejména v regionech závislých na rybolovu;
- W. vzhledem k tomu, že rozhodnutí o vnitrostátní skladbě zdrojů energie a technologiích zůstává v pravomoci členského státu;
- X. vzhledem k tomu, že rostoucí úbytek rybolovných oblastí vede k přesunu rybolovných činností, zvýšenému tlaku na rybolov a konkurenci mezi loďstvy a k zániku některých segmentů, v rámci nichž nemohou přesunout své činnosti, zejména v segmentu drobného rybolovu, mezi něž patří pěší rybáři včetně sběračů měkkýšů a koryšů; vzhledem k tomu, že to má rovněž dopad na sociální soudržnost, zaměstnanost a předávání námořních tradic;
- Y. vzhledem k tomu, že v souladu se společnou rybářskou politikou jsou členské státy oprávněny omezit přístup k rybolovu v pásmu 12 námořních mil od svého pobřeží a v případě nejvzdálenějších regionů v pásmu 100 námořních mil pro rybářská plavidla, která tradičně loví v těchto vodách z přístavů na přilehlém pobřeží;
- Z. vzhledem k tomu, že na námořní a pobřežní oblasti dopadají důsledky změny klimatu a znečištění moře a zejména pocházející z chemických znečišťujících látek a odpadků v moři nebo na pevnině, které mají vliv i na činnosti související s mořem, na mořskou biologickou rozmanitost a rybolovné zdroje;
- AA. vzhledem k tomu, že vystoupení Spojeného království z EU a důsledky brexitu zásadně změnily prostorovou, hospodářskou a rybářskou rovnováhu v několika mořských oblastech, zejména v Lamanšském průlivu, Severním moři a západních vodách, což vedlo ke zvýšené koncentraci rybolovných činností EU v omezenějších mořských oblastech;
- AB. vzhledem k tomu, že pracovníci v námořních profesích, jako jsou rybáři, mohou čelit určitým rizikům nebo nebezpečím spojeným s bezpečností plavidel nebo vystavením určitým druhům nedovoleného obchodu na námořních trasách, jako je obchodování s drogami;

- AC. vzhledem k tomu, že pracovníci v odvětví rybolovu a akvakultury by měli požívat bezpečných, spravedlivých a důstojných pracovních podmínek a odpovídající sociální ochrany; vzhledem k tomu, že rozhodnutí týkající se územního plánování námořních prostor mohou mít přímý dopad na bezpečnost, příjmy a pracovní podmínky těchto odborníků;
- AD. vzhledem k tomu, že mnoho územních plánů námořních prostor zahrnuje pouze námořní prostory a nezahrnuje interakce mezi pevninou a mořem a zejména dopady znečištění z pevniny na mořské ekosystémy;
- AE. vzhledem k tomu, že provádění ekosystémového přístupu je nedostatečné nebo zcela chybí, neboť mnoha členským státům se nedaří uplatňovat jej v praxi a sladit požadavky směrnice o územním plánování námořních prostor s požadavky jiných právních předpisů, jako je nařízení o společné rybářské politice a nebo rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí;
- AF. vzhledem k tomu, že členské státy dosud nedosáhly cíle „dobrého stavu prostředí“ evropských moří do roku 2020, jak požaduje rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí;
- AG. vzhledem k tomu, že shromažďování, transparentnost, přístupnost, harmonizace a přiměřeně rychlé zpracování údajů jsou klíčem k určení toho, jak jsou rybolov a akvakultura zahrnuty do územního plánování námořních prostor; vzhledem k tomu, že chybí komplexní údaje o výlučných ekonomických zónách a že je obtížné integrovat údaje z různých odvětví a získávat údaje od vnitrostátních orgánů; vzhledem k tomu, že by mohlo být zlepšeno přidělování finančních prostředků na tyto druhy činností v oblasti shromažďování údajů;

Provádění směrnice o územním plánování námořních prostor a její dopad na rybolov a akvakulturu

1. zdůrazňuje skutečnost, že směrnice o územním plánování námořních prostor sice poskytuje relevantní meziodvětvový rámec pro spolupráci, ale členské státy jej provádějí nerovnoměrně;
2. vítá skutečnost, že některé členské státy v provádění směrnice o územním plánování námořních prostor pokročily a mají integrované vnitrostátní strategie, specializované orgány a akční plány pro mořské pánve;
3. konstatuje, že územní plány námořních prostor jsou v některých členských státech právně závazné a v jiných jsou právně nezávazné a mají více poradní charakter; zdůrazňuje, že provádění v členských státech často brání institucionální segmentace, roztržitá správa a nedostatečné právní mechanismy nebo nedostatečné finanční a lidské zdroje vyčleněné na tyto mechanismy a přístup k nim, zejména prostřednictvím místních akčních skupin Evropského

námořního, rybářského a akvakulturního fondu pro rybolov a akvakulturu;

4. zdůrazňuje skutečnost, že územní plánování mořských oblastí by mělo zahrnovat identifikaci problémů a příležitostí, shromažďování údajů o plánování, rozhodování a provádění a že v rámci tohoto plánování by měla být zvláštní pozornost věnována rybolovu a akvakultuře;
5. zdůrazňuje, že provádění a účinnost územního plánování námořních prostor se v jednotlivých mořských oblastech EU značně liší, přičemž některé regiony, jako například Baltské moře nebo Severní moře, jsou územními plány námořních prostor pokryty z velké části, zatímco jiné, jako například Středozemní moře, jsou plány pokryty podstatně méně;
6. vítá Iniciativu pro přímořskou oblast Severního moře, která sdružuje členské státy a země mimo EU s cílem dosáhnout většího souladu a koordinace územních plánů námořních prostor;
7. zdůrazňuje skutečnost, že přeshraniční iniciativy jsou stále omezené a chybí účinná koordinace, což brání úsilí o řešení společných problémů v propojených mořských oblastech; vyjadřuje politování nad obtížemi při spolupráci na územním plánování námořních prostor mezi členskými státy a zeměmi mimo EU, zejména sousedními pobřežními státy;
8. zdůrazňuje dopady brexitu na námořní plánování, zejména na rozvoj chráněných mořských oblastí a obnovitelné energie na moři, ale také na další činnosti, jako je hustá námořní doprava a pobřežní cestovní ruch; zdůrazňuje skutečnost, že tyto změny vedly k vyloučení rybářského loďstva EU z mnoha rybolovných oblastí v britských vodách a ke změně intenzity rybolovu a vysokému tlaku na rybolov v oblastech Severního moře a Lamanšského průlivu na úkor rybolovu EU; vyzývá k tomu, aby územní plánování námořních prostor v těchto oblastech tyto prvky systematicky začleňovalo;
9. zdůrazňuje, že je zapotřebí koordinace mezi členskými státy a Spojeným královstvím s cílem dosáhnout účinného a spravedlivého řízení přímořské oblasti, a omezit tak četné konflikty při využívání, a to s přihlédnutím k hospodářskému, sociálnímu a environmentálnímu rozměru každé činnosti; v této souvislosti připomíná povinnost přeshraniční spolupráce vyplývající z Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu, zejména z článků 7 a 8; vyzývá zejména ke skutečným konzultacím se Spojeným královstvím a Normanskými ostrovy o opatřeních pro řízení chráněných mořských oblastí, která zohlední socioekonomické důsledky pro rybáře EU;
10. zdůrazňuje, že oblast Středozemního moře je obzvláště zasažena šířením energetických plošin na moři a další infrastruktury tohoto

druhu, což výrazně snižuje množství prostoru, který je pro rybolov k dispozici, omezuje přístup k tradičním lovištím a přispívá k roztržitému námořnímu prostoru; konstatuje, že zatímco členské státy jsou odpovědné za určování využití infrastruktury v těchto oblastech, jejich rozhodnutí mají přímý dopad na využívání tradičních rybolovných oblastí, a proto je třeba je soudržně začlenit do procesů územního plánování námořních prostor; konstatuje, že rozvoj námořního cestovního ruchu má rovněž dopad na rybolovné činnosti v mořské oblasti;

11. zdůrazňuje specifické vlastnosti Jaderského moře jako polouzavřené a vysoce citlivé mořské oblasti, která je vystavena kumulativním tlakům ze strany rybolovu, akvakultury, námořní dopravy, cestovního ruchu a rozvoje pobřeží; zdůrazňuje, že tyto tlaky vyžadují posílený přístup k územnímu plánování námořních prostor v přímořských oblastech a přeshraniční přístup; vyzývá Komisi a dotčené členské státy, aby ve spolupráci se sousedními pobřežními zeměmi mimo EU posílily mechanismy koordinace, sdílení údajů a společné správy v Jaderském moři; zdůrazňuje význam drobného a pobřežního rybolovu pro mořskou oblast a význam jejich začlenění do územního plánování námořních prostor s cílem zachovat jejich hospodářskou životaschopnost a kulturní dědictví;
12. zdůrazňuje, že Baltské moře se vyznačuje řadou jedinečných rysů, včetně jeho statusu polouzavřené mořské oblasti, vysoké koncentrace různých druhů hospodářské činnosti, včetně rybolovu, námořní dopravy a rozšíření energie z obnovitelných mořských zdrojů, a zranitelnosti jeho ekosystému; v této souvislosti vyzývá k přístupu k územnímu plánování námořních prostor, který by byl udržitelný a přizpůsobený těmto regionálním podmínkám; oceňuje probíhající práci společné pracovní skupiny HELCOM-VASAB pro územní plánování námořních prostor, která poskytuje pevný základ pro koordinaci na úrovni přímořských oblastí v Baltském moři;
13. zdůrazňuje, že mořské oblasti nejvzdálenějších regionů musí být rovněž zahrnuty do provádění směrnice o územním plánování námořních prostor, přičemž je třeba plně zohlednit jejich specifické rysy, a to i v interakci se zeměmi mimo EU;

Přínosy územního plánování námořních prostor pro rybolov a akvakulturu

14. vyjadřuje politování nad skutečností, že současný právní rámec územního plánování námořních prostor nepřinesl očekávané přínosy pro rybolov uspokojivým způsobem; konstatuje, že plánování námořních prostor nepřispělo podstatně ke zlepšení předvídatelnosti a stability rybolovných činností; zdůrazňuje, že v územním plánování námořních prostor chybí minimální cíle a měřitelné environmentální, sociální a hospodářské ukazatele pro rybolov, zejména pro malé hospodářské subjekty; zdůrazňuje potřebu soudržného a účinného

provádění námořní politiky EU;

15. zdůrazňuje, že pro účely provádění rámce územního plánování námořních prostor je důležité provést komplexní socioekonomickou analýzu, která zahrne názory malých podniků a pobřežních komunit; připomíná význam rybolovu a akvakultury pro potravinovou soběstačnost a zachování souvisejícího know-how pro EU a uznává, že je ve veřejném zájmu, aby byl jejich význam v územním plánování námořních prostor více zohledněn;
16. zdůrazňuje, že územní plánování námořních prostor musí lépe integrovat rybolov a akvakulturu a aktivně řešit územní problémy ovlivňující rybolov, včetně kumulativních účinků energie na moři, chráněných mořských oblastí, námořních a obranných zón, a zabránit postupné marginalizaci rybolovných činností; zdůrazňuje, že větrné elektrárny na moři by měly být pokud možno umístěny v oblastech, které jsou méně vhodné pro rybolov, aby se minimalizovaly negativní dopady na rybolovné činnosti;
17. zdůrazňuje zásadní úlohu drobného rybolovu, například v rámci místní zaměstnanosti, sociální soudržnosti a zachování tradičních dovedností; žádá, aby územní plánování námořních prostor tento segment plně zohlednilo, zejména pokud jde o přístup do prostoru, blízkost lovišť a bezpečnost činností;
18. konstatuje, že větrné elektrárny na moři mohou mít dopad na rybolov tím, že změny prostorové rozložení a množství komerčně lovených mořských druhů a uloží omezení přístupu z bezpečnostních důvodů nebo omezení metod rybolovu; konstatuje, že ačkoli byly pozorovány některé potenciální přínosy pro rybáře, jsou relevantní pouze tehdy, jsou-li rybáři prakticky a reálně schopni v těchto oblastech působit;
19. zdůrazňuje, že právní rámec územního plánování námořních prostor sice přináší akvakultuře jisté výhody, ale je třeba zlepšit vymezení námořního prostoru, další uznání úlohy akvakultury v tomto rámci, přeshraniční soudržnost, právní jistotu a harmonogram a dopad postupů udělování licencí; zdůrazňuje zejména potřebu lepšího začlenění akvakultury do územního plánování námořních prostor a zvážení dalších opatření, jako je rozvoj případné společné politiky v oblasti akvakultury, s cílem účinněji zohlednit toto klíčové odvětví pro potravinové zabezpečení EU;
20. zdůrazňuje, že cíl minimalizovat konflikty mezi různými odvětvími a uživateli moře nebyl ze své podstaty naplněn, zejména pokud jde o rybolov a akvakulturu, včetně chovu měkkýšů a koryšů a nově vznikajících odvětví, jako je chov mořských řas, kde došlo ke zmenšení jejich prostoru, což ovlivnilo jejich konkurenceschopnost a možnosti rozvoje jejich činností;
21. zdůrazňuje, že povaha konfliktů o využívání námořního prostoru se liší v závislosti na druhu rybolovných a akvakulturních činností a že

tyto činnosti mohou o námořní prostor vzájemně soupeřit; vyzdvihuje, že hlavními konflikty, které ovlivňují rybolov, jsou úbytek rybolovných oblastí v důsledku vyloučení námořních zón, omezení přístupu, soupeření o přístup, územní roztržštěnost a zhoršující se stav několika mořských ekosystémů, zatímco hlavními konflikty, které ovlivňují akvakulturu, jsou překrývání zón, problémy týkající se životního prostředí jako je znečištění ovzduší a eutrofizace a konkurence v oblasti odlovu;

22. připomíná, že rybolov a akvakultura jsou závislé na zeměpisné poloze mořských zdrojů a zdravém stavu mořských ekosystémů a že jsou silně propojeny s hodnotovým řetězcem mořských plodů a zaměstnaností v pobřežních regionech, a proto nejsou vhodné pro přemísťování;
23. zdůrazňuje, že rybolov nemá prospěch z prioritních nebo vyhrazených oblastí a často musí působit v nepřidělených námořních prostorech a je stále více vytlačován jinými činnostmi; konstatuje, že ačkoli je akvakultura, včetně pěstování mořských řas, v zásadě vhodnější pro vyhrazené oblasti, přístupy jednotlivých členských států se značně liší a postupy udělování licencí jsou často zatěžující;
24. zdůrazňuje skutečnost, že ačkoli některé členské státy zřídily zóny pro více způsobů využití, uplatňují především přístup na základě projektů; zdůrazňuje, že u některých činností je velmi obtížné uplatnit přístup založený na více způsobech využití, zejména při propojení rybolovu, ochrany biologické rozmanitosti a energie z obnovitelných zdrojů na moři; upozorňuje, že přístup založený na více způsobech využití rovněž vyvolává obavy o pojištění a bezpečnost rybářů a pracovníků v akvakultuře; zdůrazňuje, že ačkoli by víceúčelové zóny mohly mít potenciál pro řešení kumulativních dopadů lidských činností, je zapotřebí dalšího výzkumu k posouzení jejich proveditelnosti a dopadu; poukazuje na to, že vymezení těchto zón by mělo být založeno na posouzení hospodářského, sociálního a environmentálního dopadu různých činností v nich prováděných, které je třeba provádět s řádným zapojením subjektů ze všech příslušných odvětví a dalších příslušných zúčastněných stran v průběhu celého procesu;
25. vítá úspěšné příklady společného umístění činností, jako je pevná nebo plovoucí infrastruktura pro větrnou energii na moři, kterou lze využít také k rozvoji akvakultury, chovu měkkýšů a koryšů pěstování řas, k ochraně přírodních stanovišť pro mořské živočichy a rostliny nebo k regeneračním a rybolovným činnostem, jako jsou pasivní rybolov a rybolov s malým dopadem; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba zvýšit výměnu osvědčených postupů a zintenzivnit výzkum, zejména pokud jde o ekologický dopad a hospodářský potenciál;
26. naléhavě vyzývá členské státy, aby při stanovování skladby zdrojů energie zohlednily dopad energie vyráběné z obnovitelných zdrojů na

moři na mořské ekosystémy a rybolov;

27. zdůrazňuje, že při provádění územního plánování námořních prostor se i nadále projevuje nedostatečná koordinace mezi pevninou a mořem, což je patrné zejména při provádění opatření na ochranu biologické rozmanitosti, kdy nejsou zohledňovány dopady znečištění z pevniny na mořské ekosystémy;
28. poukazuje na význam rybářské a přístavní infrastruktury a souvisejících zařízení a na potřebu zajistit soudržnost územního plánování námořních prostor ve vztahu k investicím do této infrastruktury v souladu se strategií EU pro přístavy, přičemž je třeba zohlednit závislost všech námořních činností na účinné koordinaci mezi pevninou a mořem;

Zapojení zúčastněných stran a sběr dat

29. zdůrazňuje, že zapojení zúčastněných stran a pobřežních komunit do procesu územního plánování námořních prostor se zvýšilo, zůstává však omezené; vyjadřuje politování nad tím, že toto zapojení často nezahrnuje včasný a formální kontakt a konzultace, což nabízí jen omezenou možnost skutečného ovlivnění plánovacích rozhodnutí; vítá v tomto ohledu iniciativu Komise, která se rozhodla uspořádat dialog o provádění územního plánování námořních prostor;
30. poukazuje na dobré příklady zapojení zúčastněných stran v některých členských státech, jako jsou vnitrostátní konzultace a participativní procesy; vyjadřuje však politování nad tím, že chybí ustanovení o zapojení zúčastněných stran, která by byla pro členské státy závazná; poznamenává, že příslušné zúčastněné strany, jako jsou rybáři, odborníci v oblasti akvakultury, zájmové skupiny a dotčené osoby z řad veřejnosti, nejsou v důsledku toho zapojeny do konzultací a rozhodovacích procesů, zejména pokud jde o umístění projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů na moři;
31. zdůrazňuje, že rybolov a akvakultura jsou často zastíněny jinými, mocnějšími nebo hospodářsky významnějšími odvětvími, jako je například energie na moři; bere na vědomí zprávy o strukturální nerovnováze sil mezi námořními odvětvími; vyjadřuje politování nad tím, že některá odvětví a subjekty často obcházejí konzultační procesy na úkor méně organizovaných subjektů, jako jsou drobní rybáři, mezi něž patří pěší rybáři včetně sběračů měkkýšů; vyzývá ke komplexním, přístupným a inkluzivním konzultačním procesům se všemi zúčastněnými stranami a k vytvoření nápravných mechanismů správy, včetně transparentních pokynů zaměřených na zajištění vyváženého a transparentního rozhodování, zmírnění potenciálu konfliktů a vytvoření rovných podmínek pro rybolov a další odvětví;
32. vyjadřuje politování nad absencí harmonizovaných a srovnatelných dat o stavu oceánů a moří, rybolovných zdrojích a dopadu změny klimatu a také nad absencí odpovídajících sociálních a ekonomických

dat, včetně hodnocení dopadu územního plánování námořních prostor na pobřežní komunity; poukazuje na nedostatečnou harmonizaci systémů sběru dat v členských státech;

33. zdůrazňuje, že nesoulad v datech, například nekompatibilní geoprostorové podklady, a časový nesoulad, například odlišné cykly revizí územních plánů námořních prostor, brání provádění soudržného územního plánování námořních prostor a ekosystémového přístupu; připomíná, že nástroje modelování, mapování a prostorové analýzy mohou sloužit jako pomůcka při rozhodování, avšak nemohou nahradit demokratickou diskusi nebo politický kompromis;

Doporučení

34. zdůrazňuje, že je zapotřebí komplexnější přístup a lepší koordinace mezi příslušnými právními předpisy EU, zejména mezi směrnicí o územním plánování námořních prostor, nařízením o společné rybářské politice a rámcovou směrnicí o strategii pro mořské prostředí, aby bylo zajištěno důsledné a účinné provádění územního plánování námořních prostor, včetně ekosystémového přístupu, které by přispělo k dosažení dobrého stavu prostředí; zdůrazňuje rovněž, že územní plánování námořních prostor musí plně respektovat společnou rybářskou politiku jako výlučný legislativní rámec EU pro řízení rybolovu, a proto by nemělo být využíváno k nepřímému zavádění opatření pro řízení rybolovu, zejména pokud je neslučitelné s ambicí posílit úlohu rybolovných činností v územním plánování námořních prostor;
35. je přesvědčen, že územní plány námořních prostor by měly lépe odrážet územní, environmentální a socioekonomické potřeby spolu se specifickými charakteristikami jednotlivých mořských pánví, včetně přilehlých výlučných ekonomických zón; zdůrazňuje, že členské státy by měly posílit koordinaci mezi orgány územního plánování a námořními orgány při navrhování a provádění územních plánů námořních prostor a při začleňování posouzení dopadu činností na pevnině na pobřežní vody do těchto plánů; domnívá se, že členské státy by měly zohlednit regionální specifika, včetně charakteristik ostrovních a nejvzdálenějších regionů, a měly by respektovat správní zvyklosti v každém členském státě;
36. zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy při navrhování a provádění územních plánů námořních prostor posílily koordinaci mezi členskými státy i v jejich rámci, zejména mezi celostátními a regionálními orgány, a také meziodvětvovou koordinaci mezi orgány odpovědnými mimo jiné za politiky v oblasti životního prostředí, rybolovu, energetiky a dopravy, s cílem zajistit soudržný, ekosystémový a integrovaný přístup;
37. vyzývá k tomu, aby se při územním plánování námořních prostor

uplatňoval přístup zdola nahoru, který bude vyvážený a založený na více způsobech využití, a zamezilo se tak nepříznivým dopadům na mořské zdroje a biologickou rozmanitost, a tedy i na rybolov a akvakulturu, a aby se zajistilo, že tyto činnosti nebudou z námořního prostoru vyloučeny; domnívá se, že rozvoj některých činností souvisejících s modrou ekonomikou nesmí být na úkor udržitelné a odolné produkce mořských plodů, potravinové soběstačnosti a zachování mořské biologické rozmanitosti; v této souvislosti se domnívá, že strategický význam potravinového zabezpečení by měl být lépe zakotven v nadcházející revizi směrnice o územním plánování námořních prostor; vyzývá proto k tomu, aby rybolov a akvakultura byly uznány za strategická odvětví významného veřejného zájmu, která zásadním způsobem přispívají k potravinové soběstačnosti a potravinovému zabezpečení EU a ke strategické autonomii a zaměstnanosti v pobřežních oblastech, a aby jim byla v územním plánování námořních prostor přednostně věnována pozornost, zejména v případě segmentů, které nelze přemístit;

38. vyzývá k tomu, aby se ve vztahu k víceúčelovým zónám uplatňoval přístup založený na důkazech, a uznává, že koexistence rybolovu a energie na moři zůstává v praxi omezená a neměla by být využívána k ospravedlnění vyloučení rybolovu z námořního prostoru; zdůrazňuje, že víceúčelový přístup by měl být uplatňován na základě technických a vědeckých kritérií a vycházet z toho, jak rybolov a akvakultura skutečně fungují; zdůrazňuje, že vymezení víceúčelových zón by mělo být založeno na kumulativním posouzení dopadů různých činností, které jsou v nich prováděny, a na důkladné analýze splavnosti a bezpečnosti; vyzývá k tomu, aby byla do tohoto procesu přímo a řádně zapojena všechna příslušná odvětví;
39. domnívá se, že při územním plánování námořních prostor je nutné uplatňovat dynamický a adaptivní přístup, který zohlední změny v mořském prostředí a mořských zdrojích a bude využívat pravidelně aktualizované vědecké a socioekonomické údaje a ukazatele, zejména při vytváření oblastí, které by mohly vyloučit rybolovné činnosti, jako jsou větrné elektrárny na moři, a při určování některých chráněných mořských oblastí; zdůrazňuje, že proces plánování by měl odrážet dynamickou povahu rybolovu, kdy se loďstva často pohybují v závislosti na sezónní dostupnosti a pohybu populací a některé druhy lovných zařízení, které vyžadují značný prostor pro svůj provoz;
40. vyzývá k zavedení inkluzivních mechanismů správy, které zajistí přímé a strukturované zapojení příslušných zúčastněných stran, jako jsou rybáři, včetně drobných rybářů, a případně regionální organizace pro řízení rybolovu, do procesů rozhodování, monitorování a přezkumu plánů;
41. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby byl v rámci územního plánování

námořních prostor rybolov více podporován a systematicky zohledňován; podporuje zavedení jasného územního členění zón a vytvoření prioritních zón pro rybolov, přičemž je třeba přihlížet k pohybu a vývoji rybolovných zdrojů, zohledňovat tradiční rybolovné a akvakulturní oblasti a potřebu zachování a ochrany životního prostředí a zlepšení stavu rybích populací; zdůrazňuje, že vymezení zón by mělo být přizpůsobeno různým segmentům loďstva i přímořským oblastem a mělo by být založeno na důkladných vědeckých a socioekonomických posouzeních a ukazatelích, aby se odvětví rybolovu dostalo větší viditelnosti a předvídatelnosti; vyzývá k povinnému posuzování kumulativních socioekonomických dopadů přesunu rybolovných činností, včetně dopadů na konkurenceschopnost loďstva EU, jeho ziskovost, bezpečnost na moři a generační obměnu;

42. zdůrazňuje, že je zejména třeba zvýšit počet vyhrazených oblastí určených pro drobný pobřežní rybolov s malým dopadem v pásmu 12 námořních mil a podpořených režimy společného řízení;
43. zdůrazňuje, že je třeba posílit výzkum v oblasti mapování a modelování rybolovných oblastí a rybolovných zdrojů; domnívá se, že při vymezování prioritních oblastí pro rybolov a plánování rybolovných činností je nezbytné uplatňovat dynamický přístup, aby bylo možné se přizpůsobovat změnám a migraci rybích populací, které mají dopad na oblasti jejich tradičního výskytu;
44. vyzývá Komisi, aby navrhla mechanismus kompenzačních opatření nebo systémů pojištění pro odvětví rybolovu pro případ, že rybolovná činnost bude muset ustoupit alternativním způsobům využití moře, včetně finančních kompenzačních opatření, a aby upřednostňovala nová slčitelná využití a podporu pro přepracování rybolovných tras nebo technologické investice;
45. upozorňuje na potenciální negativní důsledky dalekosáhlých omezení mořských činností, jako je rybolov, pro pobřežní komunity, v neposlední řadě v ostrovních a nejvzdálenějších regionech; vyzývá k tomu, aby se při vypracovávání, provádění i přezkumu územních plánů námořních prostor vždy provádělo posouzení sociálního a územního dopadu se zaměřením zejména na zaměstnanost, pracovní podmínky, bezpečnost rybářů a udržitelnost pobřežních komunit a aby byla omezení a opatření v oblasti rybolovu posuzována z hlediska biologické a socioekonomické účinnosti;
46. vyzývá Komisi a členské státy, aby považovaly rybolov za jedno ze strategických a prioritních odvětví využívajících námořní prostor, které má zásadní význam pro potravinovou soběstačnost a potravinové zabezpečení EU, zaměstnanost v pobřežních oblastech a strategickou autonomii, a aby tento status výslovně zohlednily v územních plánech námořních prostor a v nadcházející revizi směrnice o územním plánování námořních prostor;

47. vyzývá v této souvislosti k diferencovanému přístupu k řízení drobného rybolovu, který zahrnuje přednostní přístup v pásmu 12 námořních mil pro drobný rybolov, činnosti s malým dopadem a projekty ochrany přírody;
48. vyzývá Komisi a členské státy, aby dále začleňovaly akvakulturu a chov měkkýšů a korýšů a také lov bez plavidla včetně sběru měkkýšů do územního plánování námořních prostor a aby uznaly ekosystémové služby, které poskytuje nízkotrofická a nízkouhlíková akvakultura; vyzývá Komisi, aby pro usnadnění této integrace zvážila další opatření, jako je vytvoření případné společné politiky akvakultury; vyzývá k tomu, aby byly v rámci územního plánování námořních prostor určeny zvláštní námořní prostory pro zóny udržitelného rozvoje akvakultury, jako je nízkouhlíková a nízkotrofická akvakultura; vyzývá k usnadnění postupů udělování licencí a ke snížení regulačních překážek rozvoje těchto činností; zdůrazňuje, že postupy udělování licencí musí být urychleny a podpořeny jasnými environmentálními požadavky, aby se zajistily co největší socioekonomické přínosy; vyzývá k poskytování pobídek na podporu udržitelného rozvoje akvakultury, zejména nízkotrofické akvakultury, včetně diverzifikace na nekrmné druhy, jako je pěstování mořských řas;
49. vyzdvihuje, že je zapotřebí transparentní řízení územního plánování se zapojením mnoha zúčastněných stran; vyzývá členské státy, aby zajistily včasné, systematické, smysluplné a trvalé zapojení příslušných zúčastněných stran, včetně poradních sborů a rybářů, chovatelů v oblasti akvakultury a chovatelů měkkýšů a korýšů, do všech fází procesů spojených s územním plánováním námořních prostor, včetně navrhování, provádění, konečných výsledků a přezkumu, a aby poskytovaly transparentní zpětnou vazbu o tom, jak jsou příspěvky zúčastněných stran využívány při rozhodování; vyzývá ke spravedlivému zacházení se všemi zúčastněnými stranami a pobřežními a ostrovními komunitami bez ohledu na jejich finanční, správní nebo organizační prostředky, a to prostřednictvím transparentních konzultačních formátů;
50. domnívá se, že modelem řízení a rozhodování v územním plánování námořních prostor by mělo být společné řízení; zdůrazňuje přínosy tohoto modelu, který umožňuje přímé zapojení zúčastněných stran, lepší řízení rybolovných zdrojů, sdílení osvědčených postupů a přístup přizpůsobený místní realitě, zejména pokud vychází ze stávajících a osvědčených struktur a z praktických znalostí místních rybářských komunit a dalších struktur, jako jsou regionální organizace pro řízení rybolovu; zdůrazňuje, že společné řízení může rovněž pomoci podpořit generační obměnu v tomto odvětví a posílit hospodářskou odolnost malých a pobřežních lodstev;
51. zdůrazňuje přínosy struktur zdola nahoru pro provádění územního plánování námořních prostor na místní úrovni, jako jsou komunitně

vedený místní rozvoj a místní akční skupiny, místní a regionální orgány, organizace rybářů a sběračů, ženské organizace v odvětví rybolovu a další organizace na místní a regionální úrovni;

52. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly budování kapacit zúčastněných stran, zejména drobných rybářů, mezi něž patří pěší rybáři včetně sběračů měkkýšů, a jejich organizací a pobřežních a ostrovních komunit, a to i v nejvzdálenějších regionech, aby byly lépe připraveny účastnit se aktivně a účinně veřejných konzultací a rozhodovacích procesů týkajících se územního plánování námořních prostor; v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité podporovat generační obměnu, a vyzývá členské státy, aby zajistily, že rozhodnutí o územním plánování nebudou vytvářet další překážky pro mladé lidi začínající s rybolovem;
53. zdůrazňuje, že vymezení oblastí určených pro energii z obnovitelných zdrojů na moři nebo pro ochranu mořských ekosystémů musí zohledňovat dopad na rybolov a akvakulturu, včetně historických a tradičních rybolovných oblastí; trvá na tom, že před vymezením zón je třeba systematicky provádět posouzení kumulativních environmentálních a socioekonomických dopadů a zajistit, aby dotčení pracovníci, zejména rybáři, byli v případě projektů větrných elektráren na moři předem informováni a před přijetím rozhodnutí s nimi byly projekty povinně konzultovány; v této souvislosti požaduje, aby bylo v souvislosti s pobřežními větrnými elektrárnami provedeno posouzení dopadů na stav rybolovných zdrojů a vyčíslení hlavních sociálních a ekonomických dopadů na rybolov;
54. zdůrazňuje, že opatření na ochranu mořských ekosystémů musí být založena na spolehlivých vědeckých a socioekonomických posouzeních a musí být přizpůsobena potřebám ochrany každé oblasti; zdůrazňuje, že zřízení a správa různých kategorií chráněných mořských oblastí, je-li to slučitelné s cíli ochrany, a nejlepší dostupné vědecké poradenství by měly umožnit koexistenci s udržitelnými rybolovnými činnostmi, a to i prostřednictvím vhodných diferencovaných řídicích opatření a zamezení automatickému vyloučení; zdůrazňuje rovněž potenciál „dalších účinných opatření zaměřených na ochranu jednotlivých území“;
55. vyzývá Komisi a členské státy, aby při posuzování potenciálu společného využívání námořních zón, včetně chráněných mořských oblastí nebo energie z obnovitelných zdrojů na moři, postupovaly systematicky a vědecky a aby se snažily nepohlížet na různé námořní zóny jako na oblasti, které se vzájemně vylučují; zdůrazňuje, že aktivní zapojení všech zúčastněných stran, a zejména rybářů, do navrhování, správy a hodnocení chráněných mořských oblastí přispívá k větší environmentální účinnosti, většímu přijetí ochranných opatření a lepšímu začlenění těchto oblastí do územního plánování námořních prostor; zdůrazňuje, že je třeba více zohledňovat změnu klimatu a měnící se oblasti výskytu rybích

populací, aby byl zajištěn flexibilní přístup k vymezování zón, který odráží dynamickou povahu rybolovu;

56. vyzývá Komisi, aby podpořila přeshraniční přístup k územnímu plánování námořních prostor založený na mořských oblastech, a to podporou stávajících iniciativ, jako je Iniciativa pro širší oblast Severního moře; vyzývá Komisi a členské státy, aby se spolu se sousedními pobřežními státy zapojily do společných regionálních platform pro řízení, a to po vzoru Komise na ochranu baltského mořského prostředí (známé také jako Helsinská komise nebo HELCOM), a to i s cílem určit společné rybářské koridory;
57. vyzývá členské státy, aby své vnitrostátní plány doplnily plány zaměřenými více na mořské oblasti a aby v případě potřeby vypracovaly makroregionální strategie plánování, včetně společných územních plánů námořních prostor; naléhavě vyzývá členské státy a země mimo EU, zejména sousední pobřežní státy, aby prohloubily svou spolupráci v oblasti územního plánování námořních prostor, zejména v mořských oblastech přiléhajících ke Spojenému království a ve Středozemním a Baltském moři; podporuje důraznější přístup k územnímu plánování námořních prostor založený na mořských oblastech, který zajistí, aby byl rybolov plně začleněn do rámců přeshraničního plánování a nebyl znevýhodňován roztržštěnými vnitrostátními rozhodnutími;
58. vyzývá k posílení spolupráce v oblasti územního plánování námořních prostor mezi EU, jejími členskými státy a třetími zeměmi; zdůrazňuje potřebu lepší koordinace mezi pobřežními státy v Lamanšském průlivu, což se týká zejména regionů v Lamanšském průlivu, kde je třeba zlepšit spolupráci se Spojeným královstvím a Normanskými ostrovy, zejména pokud jde o vymezení chráněných mořských oblastí; domnívá se, že spolupráce v tomto ohledu musí zahrnovat povinné a transparentní postupy konzultací se zúčastněnými stranami; vyzývá EU, Spojené království a další příslušné strany, aby vypracovaly regionální plán řízení pro Lamanšský průliv a Severní moře s cílem zajistit udržitelné využívání zdrojů a víceleté řízení rybolovu;
59. zdůrazňuje, že tato spolupráce se zeměmi mimo EU musí zajistit rovné podmínky a zabránit přesunu intenzity rybolovu na úkor lodstev a rybářských komunit EU; vyzývá proto Komisi, aby ve snaze prosazovat podobné normy v oblasti životního prostředí, řízení a sociální normy uplatňovala strukturovaný přístup k dialogu a spolupráci se sousedními pobřežními zeměmi a aby byla připravena přijmout veškerá nezbytná opatření na ochranu zájmů EU;
60. vyzývá k tomu, aby byla do územního plánování námořních prostor začleněna opatření ke zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se této změně a další příslušná environmentální opatření, aby bylo možné řešit problémy ovlivňující rybolov a akvakulturu, jako je eroze pobřeží, zvyšování teploty vody, invazivní druhy, okyselování oceánů,

znečištění z pozemních i mořských zdrojů a kumulativní dopady; zdůrazňuje, že tato řešení musí být přiměřená, přizpůsobená místním podmínkám a předem posouzená z hlediska nákladové efektivnosti, přičemž je třeba se vyhnout univerzálním přístupům, které nezohledňují skutečné podmínky v každé mořské oblasti; zdůrazňuje, že klíčovou úlohu při monitorování, včasném odhalování a ochraně mohou hrát rybáři, pokud jsou řádně zapojeni, vyškoleni a podporováni;

61. upozorňuje na to, že eroze pobřeží a ústup pobřeží má zejména v oblastech, kde jsou zaváděny a rozvíjeny činnosti v oblasti akvakultury, velký dopad na pobřeží; vyzývá v této souvislosti k vypracování plánu EU pro odolnost pobřeží, který by zahrnoval integrované řízení pobřežních zón, zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, interakce mezi pevninou a mořem, znečištění moří a pevniny, opatření pro přizpůsobení pobřeží a cílenou podporu akvakultury; domnívá se, že členské státy hrají v tomto ohledu důležitou úlohu a že tyto dopady musí být zohledněny v jejich územních plánech námořních prostor;
62. je hluboce znepokojen reformou různých strukturálních fondů, kterou navrhuje Komise, a novým víceletým finančním rámcem, které výrazně sníží zdroje přidělené na rybolov, a tím ohrozí zlepšení v provádění směrnice o územním plánování námořních prostor;
63. zdůrazňuje, že je třeba vyčlenit značné prostředky na shromažďování dat a vědecký výzkum, jakož i na zlepšení sdílení dat a koordinace mezi členskými státy; věří, že standardizovanější a harmonizovanější data a metodiky pomohou upevnit místo rybolovu a akvakultury v územním plánování námořních prostor; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba vypracovat a aktualizovat vědecká data o dopadu změny klimatu na mořské vodní zdroje, zejména pokud jde o změny v zeměpisných oblastech, kde se rybí populace vyskytují nebo kde dochází k jejich tření, nebo o přesun rybích populací;
64. vyzývá k lepšímu a harmonizovanému shromažďování údajů a systematickému mapování rybolovných činností, které jsou předpokladem pro spravedlivé územní plánování námořních prostor založené na důkazech; vyzývá Komisi a členské státy, aby využívaly nejlepší dostupné a aktualizované údaje a informace;
65. domnívá se, že připravovaná Iniciativa EU pro pozorování oceánů („Ocean Eye“) by měla posílit a harmonizovat shromažďování údajů o mořích, a přispět tak ke zlepšení územního plánování námořních prostor; dále vyzývá k využití potenciálu platformy Evropské digitální dvojče oceánu, které by mělo přispět k lepšímu pochopení a předvídání dopadů změny klimatu na stav moří a mořských zdrojů a k vypracování vhodných strategií námořního plánování;
66. zdůrazňuje, že je třeba propojit územní plánování námořních prostor

s Evropským námořním, rybářským a akvakulturním fondem a programem Horizont Evropa, a to i v rámci budoucího víceletého finančního rámce, aby se podpořil výzkum a inovace, a to i v oblastech konkrétně určených pro udržitelné a inovativní využití; domnívá se, že Komise a členské státy by měly podporovat, aby se při územním plánování námořních prostor využívaly digitální technologie, jako jsou evropské nástroje umělé inteligence;

67. vyzývá Komisi, aby provádění směrnice o územním plánování námořních prostor důkladně monitorovala; domnívá se, že příští hodnotící zpráva směrnice o územním plánování námořních prostor by se měla zaměřit na územní důsledky pro rybolov a akvakulturu, zapojení zúčastněných stran a přeshraniční spolupráci a poskytnout doporučení, jak by směrnice o územním plánování námořních prostor mohla přinést lepší výsledky z hlediska environmentální, sociální a hospodářské udržitelnosti; domnívá se, že územní plánování námořních prostor by mělo být posuzováno z hlediska územní rovnosti, chápáné jako spravedlivé rozdělení přínosů a omezení mezi zúčastněné strany, území a generace, a nikoli pouze z hlediska jeho hospodářské nebo administrativní účinnosti;
68. vyzývá Komisi, aby konsolidovala evropskou platformu pro územní plánování námořních prostor tím, že poskytne příklady projektů územního plánování námořních prostor, mapovacích nástrojů a osvědčených postupů; naléhavě vyzývá členské státy, aby tuto platformu více využívaly při vypracovávání svých územních plánů námořních prostor, a usnadnily tak přijímání transparentních politických rozhodnutí, aniž by byly vyloučeny skutečné konzultace při řešení konfliktů při využívání a střetů zájmů;
69. podporuje revizi směrnice o územním plánování námořních prostor jako součást „aktu o oceánech“, jehož předložení se očekává koncem roku 2026; poznamenává, že směrnice o územním plánování námořních prostor je revidována souběžně s rámcovou směrnicí o strategii pro mořské prostředí; domnívá se, že tato revize by měla vytvořit soudržný rámec pro zlepšení koordinace mezi stávajícími právními předpisy a regulačním rámcem, a to zjednodušením překrývajících se předpisů, sladěním cílů, zjednodušením stávajících cílů a zavedením minimálních cílů, jichž je třeba dosáhnout v rámci námořních územních plánů, zlepšením soudržnosti mezi územním plánováním námořních a pevninských prostor a zavedením nástrojů sdíleného řízení; domnívá se, že při této revizi by mělo být zejména stanoveno, že ustanovení o zapojení zúčastněných stran, zejména rybářů a pobřežních komunit, jsou právně závazná, což by přispělo k harmonizovanějšímu uplatňování všemi členskými státy; domnívá se, že navrhovaný akt by měl vytvořit synergii mezi různými předpisy a odvětvími v rámci skutečně ucelené koordinace politiky, aniž by ukládal nové povinnosti pro jednotlivá odvětví; dále se domnívá, že je třeba zavést minimální normy pro zajištění prostoru pro rybolov a akvakulturu, které přispějí ke strategické autonomii v oblasti

potravinové soběstačnosti a k udržitelnosti a konkurenceschopnosti modré ekonomiky;

70. domnívá se, že revize směrnice o územním plánování námořních prostor by měla rovněž posílit přeshraniční přístup založený na více způsobech využití, aby se zmírnily kumulativní dopady a zlepšilo zapojení zúčastněných stran; domnívá se, že je rovněž důležité využít revizi ke snížení roztržitosti a nejistoty pro rybářské loďstvo EU;
71. domnívá se, že akt o oceánech by měl zahrnovat všechna území EU a zohledňovat jejich specifické rysy, zejména v případě nejvzdálenějších a ostrovních regionů; zdůrazňuje, že je důležité zapojit do přípravy nadcházejícího návrhu parlamentní Výbor pro rybolov, zejména pokud jde o potravinovou soběstačnost, strategickou úlohu rybolovu a akvakultury a účinné provádění společné rybářské politiky;
72. domnívá se, že nadcházející přezkum směrnice o územním plánování námořních prostor by měl být úzce spojen s prováděním Paktu pro oceány, s poskytováním dostatečných finančních zdrojů, zejména v příštím víceletém finančním rámci, a s konkrétními opatřeními, aby se zajistilo její účinné provádění a zabránilo se negativním dopadům na členské státy a zúčastněné strany; zdůrazňuje, že tyto zdroje musí být dostatečné, předvídatelné a snadno dostupné a že jejich využívání musí upřednostňovat opatření s hmatatelným dopadem;
73. vyzývá Komisi, aby plně začlenila územní plánování námořních prostor do rozvoje své Vize pro rybolov a akvakulturu do roku 2040 a aby tyto iniciativy propojila s výsledky hodnocení společné rybářské politiky;
 -
 - ◦
74. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.